

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Actio parricidij nobilissima. Ex Tito Liuio: Argumentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

τορα. ἐπὶ γράφει τὸν οὐρανὸν ἀνυπίδες, ἐπει-
δεσθήκει καὶ σύνειρος θεῖος θεῖον. οὐλὴν καὶ χρῆματα εἰναι
τὸν αὐτόφετον, καὶ τὸ ἑπτὸν τὸ γῆς διοικεῖν· κα-
τορθεῖν τὸ πατέρα καὶ βεβαιῶν, ὅμητερον θεγονόν,
εἰ τάτε τὸ πολέμιον λείψατα μέσα πάσης αἰδοφει-
ας ἀπαλέψοιτο, καὶ τὴν Ρωμαϊκὴν μέχρις
Ωκεανὸν προσαγγοῖσι· ὅμιλοι τε καὶ ταῦτα δύσπα-
σται, καὶ τὴν τὰ κοινὰ ταῦτα μηδὲλεν χάρη πε-
άξιοις οὐρανοῖς ἀμελέσθε. ὃντα παταχθεῖτε τὸ λε-
γούμενον, καὶ τὰ προτίθεμα τοῦτο ξεῖνεσθε. εἴ-
δησμονοικεῖσθε διὸ τὰ δέοντα πράσσοντες ὑπὸ^{τοικτία} μάρτυρι. καὶ τὰ μὲν προτέρους ὅμιλον ἀν-
δρεῖς καὶ λαότατα, εἰς τὴν ἔκτην Σφίαν τε καὶ
εξατηγιαντὴν ἀναφορὰν θέτε. οὗτα διὰ σον
βατιλῆτες προθύμως ἐπιτίετο, τοτε τὸν γῆν
δέξαντις τε ἀγαθὸς καὶ ἀνδρίτερος ἀποστολεῖ.
τό, τε οὐδὲ ὅμιλον σφιντόνθε πληρώστε, τῷ τὸ
διατερεύετε, καὶ ἀνδρογαλαζία. τό, τε βάρβαρον
εἰς τὴν τὴν ἡγεμονίαν καλούσθε, οὐτε εἰς τὸ
παρόν καταφέρετε τὴν ἀλιτικας καὶ λαφροῦ-
σταν, τὰ τε μιλλοῦτα φοβήσθε τὸ πεπειρό-
μενον.

OECONOMIA ORATIONIS.

I. Exordium prudens à pietate in patrem, & fi-
ducia in milites.

II. Antonini mortui commendatio, amor eius,
& benevolentia in populares. Blanditia in ipsum
Commodum, cui magna instar commendationu siffo
debet, tanto parenti placuisse.

III. Hincratio benevolentia, quam expectas à
milibus, non nova, & adscitissia, sed que firmu ra-
dicibus incoleuerit, quippe imperium cum luce ha-
buit, quod dixit, hoc Claudianus in Panegyri Hono-

rij, & imitatus est Panegyristes Constantini Magni,
imperium nascendo meruisti, quod quidē mihi Deorum immortalium manus, & primum videtur, & maximum, in lucem statim te felicem venire.

IV. Quare Patre de rebus humanis sublato, cum
in eius humeros hæc imperij moles refundatur, tan-
trum rerum administratos horitur, ad fidelissima obser-
via. Argumenta sunt à persona Patris demorata, &
rebus antea gestis, quibus etiam accidunt præmio-
rum illecebra.

ACTIO PARRICI-
dij nobilissima.

Ex Tito Livio.

Argumentum.

Philippe Regi Macedonum, magni illius Phi-
lli abnepti, filij duo erant, Perseus, & Deime-

trius, quorum minor natu Demetrius multitudi-
nus fauorem demerterat, gratus ab initio Roma-
nis, & legationum quas pro patre impigrè exe-
quutus erat, nomine, & alijs præclaris rebus,
qua in egregio principe pralucebant. Hoc ip-
sum Perseus frater agrè serebat, quod ita sibi
viam ad imperium præmunire Demetrius vide-
retur,

rever, erat & patri nonnihil suspectus, quod
quacumque in aula regia aduersus populum Ro-
manum dicerentur, refelleret, eorumq; causam
nauiter amplectetur, hanc occasionem arripuit
Persens, & ex priuata similitate in apertum o-
dium tandem erupit: celebriabant forte lustrum
Macedones, cum pro more iuuenes regij suis
quisque copys stipas concurrent, ita tamen re-
Persi furore nibil ad iustam pralys speciem pra-
ter ferrum deesset, ex certamine longe superior
Demetris acies apparuit, quod indigne ferens
Persens, fratrem ad coniuicium vocantem re-
spicit: festo deyde die iactatis de ludicro ytrinque
sermonibus Speculator ex coniuicio Persei, ad au-
diendum quo in aula Demetrij iactarentur,
missus est, qui à iuuenibus ex triduo Demetrij
egressus, male multatus abscessit: eius rei ignarus
Demetrius, mox, quin commissarum, inquit, ad
fratrem imus, & iram, si qua forte ex certamine
residet, nostra hilaritate, lenimus: concilam: ant o-
mnes eundum esse, sed qui exploratorei pugnis
excepérat factum disimulantes, gladios sub veste
occultant, quibus se si qua vis esset, defendere: Speculatori in vestibulo adiuvum Persei stabant,
qui exemplo ad dominum ingressi, munitant
Demetrium venire inter multos gladij cinctos,
hoc metu permotus Persens, claudit fores, &
fratrem aditu excludit. Postero die Persus insi-
dias sibi à fratre comparatas Philippo patri re-
nunciat. Rex Demetrium ad se vocari, & princi-
pes aliquot iuber, quibus miseram, & suam, &
liberorum conditionem, hac oratione significat:
qua finita Persus Demetrium parricidij accu-
sat, Demetrius fratri criminationem resulit, sed
tandem miser adolescentis causa excidit, & fratri
dolo, patruj nitius credula crudelitate veneno
interfectus est, cuius innocentiam, cum postea
Persus agnouisset, dolore consumptus est, & mor-
tis Thyepestas execrations in Perseum
filium eructauit, qua irrita non
cederunt.

PHILIPPI MACEDONIS
de sua liberorumque infelici con-
ditione pronunciatio.

Hac oratiuncula est veluti apparatus
ad causam

Lxxviii. Sedeo miserrimus pater, iudex inter duos Iniqui-
filios, accusatorem parricidij, & reum aut no gran-
confici, aut admisi criminis, labem apud exempla
meos inventurus: iam pridem quidem exempla hanc
procellam imminentem timebam, quum vul-
lus inter vos minimè fraternali cernerem,
quam voces quasdam exaudirem: sed inter-
dum spes animum subibat deslagrare iras ve-
stras, purgari suspicione posse: etiam hostes
armis positis fedus inisse, & priuatas multorum
simultates finitas: Subitaram vobis ali-
quando germanitatis memoriam, puerilis
quondam simplicitatis, consuetudinisque in-
ter vos, meorum denique præceptorum, que
vereror, nevana surdis auribus cecinetum.
Quoties ego audientibus vobis detestatus ex-
empla discordiarum fraternalium, horren-
dos euenuis eorum retuli, quibus se, stirpe-
que suam, domos, regna funditus cuerrissem:
Meliora quoque exempla parte altera posui,
sociablem consortium inter binos Lae-
xi. demoniorum reges salutarem per multa sa-
cula ipsis, patræque: eandem ciuitatem,
posteaquam mos sibi cuique rapiendi tyran-
nidem exortus sit, euerlam. Tam hos, Eume-
num, Attalumque fratres, à quam exiguis re-
bus, propè, ut puderet regij nominis, mihi, Anti-
ochio, & cuiilibet regum huius atatis, nulla
re magis, quam fraterina vnanimitate regnum
æquasse. Ne Romanis quidem exemplis abli-
nui, que aut visa, aur auditæ habebam. T. & L.
Quintiorum, qui bellum mecum gesserunt. P.
& L. Scipionum, qui Antiochum devicerunt,
patris, patræque eorum, quorum perpetuan-
vitæ concordiam mors quoque miscuit. Ne-
que vos illorum scelus, similisque sceleri c-
uentus dererrere à vecordi discordia potuit:
neque hiorn bona mens, bona fortuna ad fa-
bitatem flectere vnuo, & spirante me, heredi-
tatem nuciam ambo, & spe, & cupiditate im-
proba peritis: eo vsque me viuere vultis, donec
alterius